

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 338/06-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. októbra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Ľ. M., T., zastúpeného advokátom JUDr. J. G., T., pre namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky konaním Mesta T. spočívajúce v zamedzení vjazdu vozidiel vyšších ako dva a pol metra k skladu predajne P., T. a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ľ. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. septembra 2006 doručená sťažnosť z 11. septembra 2006 podnikateľa Ľ. M., T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. G., T., ktorou namietal porušenie svojich základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy konaním Mesta T. spočívajúce v zamedzení vjazdu vozidiel vyšších ako dva a pol metra k skladu predajne P. T.,

v dôsledku umiestnenia kovového portálu na vstupe na účelovú komunikáciu medzi bytovým domom na sídlisku N. v T. a uvedenou prevádzkou predajne (...) sťažovateľa.

Z obsahu sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou z 27. mája 2004 doručenou Okresnému súdu Trnava (ďalej aj „okresný súd“) 28. mája 2004 a doplnenou podaním z 31. januára 2005 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by okresný súd uložil Mestu T. ako žalovanému (ďalej aj „žalovaný“) povinnosť odstrániť zo vstupu na účelovú komunikáciu medzi bytovým domom N. a predajňou (...) T., kovový portál, zamedzujúci vjazd vozidiel vyšších ako 2,5 m a ich prístup k skladu predajne (...), nachádzajúcemu sa na pozemku č. p. (...), v k. ú. T., zapísanom na liste vlastníctva číslo 7129, vedeným Katastrálnym úradom T., Správou katastra T. Sťažovateľ tvrdil, že žalovaný umiestnil na príjazdovej komunikácii, ktorá má slúžiť na zásobovanie predajne sťažovateľa, kovový portál s výškou zamedzujúcou príjazd zásobovacích vozidiel k skladu predajne a k priestoru určenému na vykladanie tovaru. Objekt prevádzky sťažovateľa bol postavený tak, aby sa zásobovanie realizovalo zo strany priľahlej k účelovej komunikácii. Bola to aj požiadavka žalovaného v stavebnom konaní pri budovaní predajne sťažovateľa. Sťažovateľ tvrdil, že žalovaný týmto konaním znemožňujúcim zásobovanie objektu prevádzky sťažovateľa bežným spôsobom neoprávnene zasahuje do jeho vlastníckeho práva tak, že mu znemožňuje predmet vlastníckeho práva nerušene užívať, pričom výkon vlastníckeho práva „... narušuje v rozpore s podmienkami platnými pre objekt občianskej vybavenosti, ktoré sám určil“.

Okresný súd rozsudkom č. k. 23 C 91/04-80 zo 14. júla 2005 žalobu zamietol. Sťažovateľ podal proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, o ktorom rozhodoval Krajský súd v Trnave (ďalej aj „krajský súd“). Ten rozsudkom č. k. 10 Co 308/05-103 z 2. mája 2006 prvostupňový rozsudok okresného súdu zo 14. júla 2005 potvrdil.

Sťažovateľ v tejto súvislosti v sťažnosti uvádza: «... Okresný i krajský súd svoje rozsudky odôvodnili zhodne tým, že na účelovej komunikácii medzi bytovým domom N. a objektom občianskej vybavenosti sídliska H. (...) v T. vzniká kolízia medzi dopravnými

záujmami vlastníkov bytov v obytnom dome a vlastníkmi resp. užívateľmi objektu občianskej vybavenosti. Vjazdom veľkých zásobovacích vozidiel vzniká problém s prejazdom po predmetnej účelovej komunikácii ako i s príchodom, odchodom vozidiel z parkoviska na konci účelovej komunikácie a s parkovaním na účelovej komunikácii, keď veľkosť oblúka automobilovej otoči neumožňuje bezpečné otáčanie veľkých zásobovacích vozidiel, t. j. otáčanie sa musí uskutočniť viackrát, resp. vozidlo sa musí otáčať na parkovacích miestach pre osobné motorové vozidlá, prípadne ak je parkovisko obsadené, je veľké zásobovacie vozidlo nútené cúvať až na mimoriadne zaťaženu miestnu komunikáciu N. pozdĺž prekážok ako sú balkóny, schodiská, rímsy a pod. a dochádza tak k vážnemu ohrozeniu bezpečnosti veľkých zásobovacích vozidiel ako i vozidiel idúcich po miestnej komunikácii.

Súdy poukazujú na kolíziu medzi dopravnými záujmami vlastníkov bytov v obytnom dome a vlastníkmi resp. užívateľmi objektu občianskej vybavenosti, pričom spor bol medzi inými konkrétne vymedzenými účastníkmi konania a odôvodnenie rozsudkov navodzuje dojem nie občianskoprávneho ale správneho konania vo verejnom záujme.

V súčasnej dobe nedovoľuje sťažovateľovi zásobovať odporca objekt, ktorý sťažovateľ vlastní a vystaval ho tak, aby rešpektoval podmienky odporcu, práve z tej účelovej komunikácie, ktorú sťažovateľovi odporca na zásobovanie určil, bolo to jeho podmienkou v stavebnom konaní, ktorú sťažovateľ splnil a musel splniť, čomu podriadil celé stavebné riešenie budovy (sklad, prístup k nemu, prístup do predajne z opačnej strany pre kupujúcich).

Tvrdenie, že účelová komunikácia nemá dostatočnú únosnosť pre prenesenie zaťaženia vozidiel vchádzajúcich na vozovku sa objavuje až teraz, v stavebnom konaní to nikto nespomenul, pričom ani v konaní pred súdom nebol k tomuto vykonaný žiadny dôkaz, s výnimkou výpovede pracovníka odporcu.

Celý problém bol odporcom a tiež súdmi vyriešený iba jednostranne v neprospech sťažovateľa.

Ako príklad možno uviesť opačné jednostranné riešenie, že do účelovej komunikácie mohol byť zakázaný vjazd všetkých motorových vozidiel s výnimkou zásobovania.

Pritom sú možné aj riešenia uspokojujúce obe strany, napr. povolenie vjazdu

zásobovacím vozidlám v určenom čase.

Objekt, vrátane účelovej komunikácie, je postavený ako objekt občianskej vybavenosti a nie ako obytný objekt, je to tak vymedzené územným plánom mesta.

V tomto smere si dovoľujem poukázať na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva - Rozsudok vo veci Mellacher a ost. Z roku 1989, A - 169, podľa ktorého opatrenie smerujúce k zasahovaniu do vlastníckeho práva musí viesť k „spravodlivej rovnováhe“ medzi požiadavkami všeobecného záujmu a imperatívmi na ochranu základných práv jednotlivca (podobne Rozsudok vo veci Lithgow a ost. z roku 1986, A - 102 alebo Rozsudok vo veci Agosi z roku 1986, A - 108).»

Sťažovateľ sa obrátil na ústavný súd. Tvrdí, že „... Mesto T. zasahuje do základných ľudských práv sťažovateľa, konkrétne do práva sťažovateľa vlastníť majetok zaručeného článkom 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Vlastnícke vzťahy patria k spoločenským vzťahom zásadného významu, pričom účelom ochrany, ktorý sa zaručuje prostredníctvom práva vlastníť majetok, je aj ochrana už nadobudnutého majetku.

Vlastník je oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Mesto T. zasiahlo do práv sťažovateľa tým, že mu obmedzilo vlastnícke právo sťažovateľa použitím technického prostriedku zabraňujúceho sťažovateľovi nerušený prístup k jeho vlastníctvu a tým jeho nerušené užívanie predmetu vlastníctva, čím došlo aj porušeniu článku 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Mesto T. takto tiež zasiahlo do práva sťažovateľa podnikat' podľa článku 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky tým, že najskôr vyžadovalo dispozičné riešenie zásobovania od účelovej komunikácie, čo v súčasnosti nedodržiava“.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vo veci jeho sťažnosti takto rozhodol: „Základné ľudské právo sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a právo podnikat' podľa článku 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je konaním Mesta T. spočívajúcim v umiestnení kovového portálu na vstup na účelovú

komunikáciu medzi bytovým domom N. a predajňou potravín – (...) v T., zamedzujúcemu vjazdu vozidiel, ktorých výška presahuje výšku 2,5 m, k skladu predajne (...) s. č. (...), nachádzajúceho sa na parcele č. 5317/14, v k. ú. T., zapísaného na liste vlastníctva číslo 7129 Katastrálneho úradu v T., Správy katastra v T., porušené.

Rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 10 Co 308/2005-103 zo dňa 2. mája 2006 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

Sťažovateľ netrvá na ústnom pojednávaní, súhlasí s upustením od ústneho pojednávania pred Ústavným súdom, náhradu trov konania si uplatňuje v súlade s vyhl. č. 655/2004 Z. z. vo výške spolu 5 330 Sk za 2 úkony právnej pomoci (á 2 501 Sk + 164 Sk).“

II.

2.1 Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa skúmajúc, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa v konaní podľa čl. 127 ústavy prejavuje jeho viazanosťou petitom sťažnosti, ktorým sťažovateľ vymedzí predmet konania v rámci požadovanej ústavnej ochrany.

2.2 Sťažovateľ sa sťažnosťou z 11. septembra 2006 domáha rozhodnutia ústavného súdu, ktorým by vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a podľa čl. 35 ods. 1 ústavy zásahom zo strany Mesta T., proti ktorému sťažnosť smeruje. Okrem formulácie petitu o tom svedčí aj označenie účastníkov konania v uvedenej sťažnosti. Zásah do označených základných práv a slobôd sťažovateľa zo strany Mesta T. má spočívať v znemožnení zásobovania objektu prevádzky sťažovateľa bežným spôsobom (v dôsledku zamedzenia prístupu určitej kategórie vozidiel používanej v súvislosti so zásobovaním predajne sťažovateľa dodávateľmi tovaru), čím dochádza k obmedzeniu vlastníckeho práva sťažovateľa k objektu predajne (...) v T., pokiaľ ide o právo sťažovateľa tento objekt v rámci podnikania nerušene užívať (prevádzkovať) v súlade s jeho funkčným usporiadaním, ktoré okrem iného rešpektuje požiadavky Mesta T. uplatnené v stavebnom konaní, týkajúcom sa jeho výstavby.

Ustanovenie čl. 127 ods. 1 ústavy limituje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k ostatným orgánom verejnej moci princípom subsidiarity, podľa ktorého rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb (ďalej aj „sťažovatelia“) vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

V danom prípade sa sťažovateľ ochrany svojho vlastníckeho práva a práva podnikat', ktorých nerušený výkon bol spätý s nerušeným užívaním predmetu vlastníctva sťažovateľa – objektu predajne potravín, domáhal negatívnou žalobou (§ 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka) pred všeobecnými súdmi. Na základe tejto žaloby prebehlo dvojinštančné súdne konanie, v rámci ktorého sťažovateľ disponoval procesnými právami v záujme ochrany svojich záujmov. Využívajúc uvedené práva mohol sťažovateľ navrhnúť súdu vykonanie dôkazov vo svoj prospech a predložiť argumentáciu založenú na vlastnej interpretácii faktov. Súdom rozhodujúcim v právnej veci sťažovateľa následne prislúchalo hodnotenie dôkazov a právne posúdenie všetkých skutkových zistení relevantných pre predmet sporu.

Okresný súd Trnava a Krajský súd v Trnave sa žalobou sťažovateľa meritórne zaoberali skúmajúc, či zásah do sťažovateľových práv zo strany žalovaného Mesta T. možno pokladať za neoprávnený v zmysle § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dospeli pri tom k záveru, že zásah bol vykonaný v súlade so zákonom (§ 3 ods. 2, § 22 ods. 1 a § 62 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov – ďalej len „zákon č. 315/1996 Z. z.“), že sleduje legitímny cieľ zabezpečenia bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky na označenej účelovej komunikácii v blízkosti bytového domu (§ 62 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z. z. okrem uvedeného účelu umožňuje použitie dopravných značiek a dopravných zariadení aj z dôvodu zabezpečenia „iného dôležitého verejného záujmu“, napr. ochrany práv a právom chránených záujmov tretích osôb vrátane obyvateľov bytového domu v blízkosti komunikácie) a že v danom prípade bola rešpektovaná spravodlivá rovnováha medzi záujmom na ochrane práv sťažovateľa a ochranou verejného záujmu, ktorú sledovalo opatrenie Mesta T., s prihliadnutím na skutočnosť, že sťažovateľ môže zabezpečiť zásobovanie svojej prevádzky predajne potravín menšími vozidlami.

Sťažovateľ teda vo vzťahu k označenému zásahu do svojich základných práv a slobôd zo strany Mesta T. disponoval dostupným a účinným prostriedkom nápravy v záujme účinnej ochrany svojich základných práv, a to priamo v konaní pred všeobecnými súdmi prostredníctvom civilnej vlastníckej žaloby.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Právomoc všeobecných súdov poskytnúť v danom prípade sťažovateľovým právam súdnu ochranu vylučuje právomoc ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy opätovne preskúmavať sťažovateľom označený zásah Mesta T. a meritórne prerokovať sťažnosť sťažovateľa smerujúcu proti tomuto subjektu, nahrádzajúc tak právny názor okresného súdu a krajského súdu vyslovený v ich rozsudkoch zo 14. júla 2005 a z 2. mája 2006.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2.3 Pokiaľ ide o tú časť petitu sťažnosti, ktorá sa týka Krajského súdu v Trnave („... *Rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 10 Co 308/2005-103 zo dňa 2. mája 2006 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie...*“), jeho meritórnemu prerokovaniu ústavným súdom bránia nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach sťažnosti.

Vo vzťahu k tomuto odporcovi sťažovateľ neuvádza podstatné skutočnosti vyžadované v § 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde (predovšetkým ktoré základné práva sťažovateľa mal krajský súd porušiť a akým spôsobom, resp. v čom spočíva ich porušenie zo strany krajského súdu).

Z uvedeného dôvodu odmietol ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. októbra 2006